

Sygn. akt V CSK 130/13

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa Z. U.

przeciwko T. K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 grudnia 2013 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w G.

z dnia 6 listopada 2012 r., sygn. akt X Ga [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda 1.800 (tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.), a obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko wtedy, gdy skarżący powoła i uzasadnieni istnienie przytoczonych wyżej przesłanek o charakterze publicznoprawnym, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwany wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które przedstawił w formie pytania o to, jaki wpływ na zakres obowiązków komisanta wynikających z art. 770 k.c. ma wykonanie przez kupującego samochód jego przeglądu okresowego zgodnie z procedurą ustaloną w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z 16 grudnia 2003 r. w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzenia badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach (Dz. U. Nr 227, poz. 2250), oraz czy wykonywanie przeglądu według tej procedury przed lub po dokonaniu sprzedaży pojazdu, skutkuje wyłączeniem odpowiedzialności komisanta za wadę prawną sprzedanego samochodu polegającą na tym, że pochodzi on z kradzieży, o czym świadczy przerobienie lub podrobienie numeru VIN pojazdu, jako za wadę, o której komisant z łatwością mógł się dowiedzieć. Zagadnienie to, zdaniem skarżącego, dotyczy szerszego problemu, a mianowicie określenia kategorii takich wad prawnych samochodów sprzedawanych przez przedsiębiorców prowadzących ich komisową sprzedaż, za które nie ponoszą oni odpowiedzialności wobec

nabywcy, gdyż nie mogą się o nich z łatwością dowiedzieć, także przy uwzględnieniu zawodowego charakteru ich działalności.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w niej istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. też np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Powołanie się na występowanie w sprawie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz zaprezentowania argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Zagadnienie to powinno być nadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego dla systemu prawa, nie zaś tylko dla rozstrzygnięcia w tej sprawie, na tle której miało powstać. Nie zmienia to faktu, że skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, a ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy jest związany (art. 398³ § 3 i 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Powyższych wymogów nie spełnia stwierdzenie pozwanego, że w sprawie występuje zidentyfikowane przez niego zagadnienie prawne, które do tej pory nie było przedmiotem rozpatrywania przez Sąd Najwyższy.

Trzeba zauważyć, że art. 770 k.c. był wielokrotnie przedmiotem wykładni Sądu Najwyższego. W wyroku z 6 lutego 2003 r., IV CKN 1741/00 (LexPolonica nr 377920), Sąd Najwyższy stwierdził, że komisant obowiązany jest przy dokonywaniu oględzin samochodu przyjmowanego do komisju do zachowania podwyższonej staranności, obowiązującej w profesjonalnym obrocie (art. 355 § 2 k.c.), a w wyroku z 5 stycznia 2001 r., V CKN 178/00 (LexPolonica nr 388321) przyjął, że wyłączenie odpowiedzialności komisanta prowadzącego sprzedaż samochodów za wady przedmiotu sprzedaży jest bezskuteczne, jeżeli mógł on z łatwością dowiedzieć się o wadzie.

O obowiązkach komisanta w stosunku do kupującego pojazd i o tym, które z wad prawnych pojazdu mogą być uznane za znane mu lub możliwe do wykrycia

przez niego z łatwością, nie sposób jest wnioskować tylko na tej podstawie, że nie zostały one stwierdzone w trakcie przeglądu okresowego, przeprowadzonego zgodnie z procedurą ustaloną w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z 16 grudnia 2003 r. w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzenia badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach (Dz. U. Nr 227, poz. 2250). Ewentualne zaniedbania osoby dokonującej przeglądu technicznego pojazdu w zakresie oceny źródła jego pochodzenia oraz tego, czy nie poddawano przerobieniu numerów, którymi opatrywane są różne części pojazdu, nie zwalniają przedsiębiorcy prowadzącego komisową sprzedaż pojazdów z odpowiedzialności za skutki zaniedbań możliwych do przypisania jemu samemu.

Stwierdzenie, czy w konkretnym przypadku komisant prowadzący sprzedaż samochodów mógł się „z łatwością dowiedzieć” o wadzie prawnej pojazdu, to jest o tym, że pochodzi on z kradzieży, zależy od okoliczności każdego konkretnego przypadku. Na tę ocenę mają wpływ zarówno okoliczności, w jakich pojazd zostaje przyjęty do sprzedaży, jak i właściwości samego pojazdu. Nie chodzi przy tym wyłącznie o cechy fizyczne tych miejsc, na które producent nanosi rozmaite numery seryjne, umożliwiające zidentyfikowanie właściciela pojazdu, ale też o dostępność baz danych i procedur, których zastosowanie umożliwia ustalenie, czy oferowany do sprzedaży pojazd jest złożony z oryginalnych części i jakie jest źródło jego pochodzenia. Obowiązek zbadania, czy pojazd nie ma sfalszowanych numerów identyfikacyjnych, tj. czy nie został skradziony, spoczywa na komisancie, skoro ma on dostarczyć konsumentowi towar zgodny z umową. Sprzedawca nie może zwolnić się od odpowiedzialności przez wykazanie, że zaproponował kupującemu zbadanie towaru, a ten nie widział potrzeby przeprowadzenia takiego badania (por. wyrok Sądu Najwyższego z 3 grudnia 2008 r., V CSK 293/08 (LexPolonica nr 2077728)).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, przy czym co do kosztów postępowania stosownie do art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz na podstawie § 13 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez

Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

aw

jw